

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Beeskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szerkesztésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:Egész évre ——— 12 »
Félévre ——— 6 »
Negyedévre ——— 3 »
Egy óra ——— 1 »
— Egyes szám ára 4 kr. —**Hirdetések**

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetés-irodáknak.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Nagybeeskerek, 1898.

XXVII. évfolyam, 83. szám.

Kedd, április 12.

Április 12.Megültik emlékezésben,
Azt a nagy s dicső napot,
Mely hazánk történetéhez
Fűzött egy fénylő lapot.S félszázad évfordulóján
Szavat nyert a gondolat,
Hogy míg magyar él e földön,
Ez ünnep örök marad.Legyen! De azt se feledjük,
Azt a másik nagy napot,
Melyet szerető Királyunk
Ünnepünkbe avatott;A midőn jó szíve s lelke
Óhajunk meghallgatá,
S a mit kértünk szentesítve
Törvényünkbe alkotá.Legyen áldva az emléke
Mindörökkre e napon,
S hálaima szálljon égbe
A szívből s az ajkakon.Az Utó! Atyánk s Királyunk,
Kit a magyar nép szeret,
A míg élsz éljél, sokáig,
Legyen ez ünnep Tied.

Lanka Gusztáv.

A nemzeti ünnep.

Nagybeeskerek, április 12.

Az ünneprontók hiába igyekeztek: történelmi ünnepé vált a tegnapi nap, nemcsak azért, mert országoszerre lángoló lelkesedéssel ünnepelték a 48-as törvények szentesítésének 50 éves fordulóját, de első sorban azokért a lelkes szavakért, melyekkel Ó Felsége a színe elé járuló törvényhozás két házának hódoló nyilatkozatára felelt.

De jól esik rámutatnunk arra, hogy nemcsak a fővárosban, hanem a vidéken mindenütt, s különösen Torontálvármegyében a lakosság kimutatta törhetlen hódolatát a király iránt s őszinte lelkesedését azon nagy vivmányok iránt, melyeket 48 nak köszönünk.

Király előtt.

(Budapesti levelezőnk től.)

A komor borongós időjárás dacára ünnepi díszet öltött a főváros. Ugy a főrendi- mint a képviselőház legtöbb tagja eljött az ünnepi ülésre. Csak a szélsőbal maradt távol. A két ház egy órákor jelent meg Ó Felsége előtt a várban, hol Szilágyi Dezsi rövid bevezetés után felolvasta a feliratot. A király a következőket felelte:

Magyar-, Horvát- és Szlavonországaik országgyűlésileg egybegyűlt főrendei és képviselői hű ragaszkodásának biztosítását különös örömmel és legbensőbb köszönettel fogadom főleg a mai napon, mely félszázados évfordulóját jelzi azon emlékezetes és történelmi fontosságú eseménynek, hogy a magyar koronám országai régi rendi alkotmányának és egész közéletének az újabb kor követelményeinek megfelelő szellemben való átalakítását elhatározó ezernyolcszáznegyvennyolcadik évi törvények a királyi szentesítést megnyerték.

Örömmel szentesítettem azon törvényjavaslatot, melyben az ezernyolcszáznegyvennyolcadik évi törvények megalkotása emlékének nemzeti ünnepébe kifizetésre jutott és a melynek elhatározását a hazafiai kegyelet sugal-

mazta. Mert miután megállapítottam azon mód, mely szerint a magyar koronám országai és a többi királyságaim és országaim közt létező közös ügyek alkotmányosan kezelhetők és a kölcsönös védelem tekintetében a pragmatika szankción alapuló kötelezettségek teljesítendőek, valamint Magyarországot és társországait között is a közjogi viszony állandóan rendeztetett, valóban az ezernyolcszáznegyvennyolcadik évi törvények átalakító hatása teremtetten meg azt az alapot, melyen magyar koronám országainak újabbkori állami léte nyugszik és melyen azoknak szellemi és anyagi fejlődése oly örvedetesen halad.

Bizom magyar koronám országai népeinek hazafiságában, valamint törvényhozóinak körültekintő és higgadt bölcsességében, hogy a létező alapon az állami intézmények tovább fejlesztése mindig oly uton fog haladni, mely az ország valódi javának és közveve a monarchia hatalmi állásának és tekintélyének előmozdítására vezet.

E téren és ez irányban mindenkor számíthatnak jóakaratom és hathatós támogatásomra.

Kérve a Mindenhatót, hogy erre célzó közös törekvésünkre legbősbősebb áldását árasztssa, biztosítom Önöket változatlan kegyelmemről.

A törvényhozók kalaplegetve éljenztek a Felséget, míg kíséretével ki nem vonult a tereméből.

Az esti ünnepélyekről a távirati rovatunkat.

Torontálvármegye ünneplése.

Kivilágítás.

Az ünnepélyek első sorozata már 10-én este kezdődött, a mikor nemcsak a Hunyadi-utca és a Ferenc József tér, hanem a kö-ponthoz közel fekvő nagyobb utcák is valóságos fénytengerben usztak. Különösen díszes volt a vármegyeháza, a Ferenc-József-tér szállodái, a Hunyady-utcaiban pedig a Nagybeeskereki takaréks- és előleggyűlés palotája, a melynek ablakiban háromszög alakban elhelyezve égtek a mécsek. — Merschdorf Péter, a nagybeeskereki bicikli-champion pedig azzal adott kifejezést hazafiságának, hogy nemzeti színű rakétákat égetve a kerékpárján, néhány társától kísérvé körülkarikázta a főteret és a Hunyadi-utcát, a hol nagyszámu embertömeg hullámozott fel s alá.

A zsinagógában.

Az ünnepélyek elsőjét az izraelita imaházban tartották meg. A gyönyörű terem, melynél sebb igen kevés van az országban, zsufalásig megtelt közönséggel. Ott voltak Rónay Jenő főispán, dr. Dellimanich alispán, gróf Bethlen Miklós m. főjegyző, Szabó Ferenc esperes-pébános, Steinbach Antal kir. tanácsos tanfelügyelő, Braun Vilmos pénzügyigazgató, Láng Ferenc p. ü. tanácsos, dr. Grandjeán polgármester, dr. Végh Lajos v. ügyész, dr. Polgár és Kis Sándor tszéki bírók, a közös hadsereg és a honvédség tisztikarának küldöttsége Ulrich alezredes vezetés alatt, Rigó István és Filkovic Boldizsár tb. m. főjegyzők, a tüzoltóegység, az ipartestület, a hadastyánegység és számos testület képviselői. A karzatot elegáns hölgyközönség töltötte meg.

Levin Hermann főkántor remek éneke után dr. Klein Mór rabbi lépett a szószékre s a következő beszédben eszette a nagy nap jelentőségét:

Idők Ura! Országok kormányzója! Hatalmas Isten! A te szavadra díszbe öltözködött ismét a mindenség, lepattantak a jégbilincsek, melyek a föld termékenyítő erőt lekötözve tartották, csobogva fodródik a morajló hegyi patak selymes habja, s a természet templomában millió lények ajakáról csendül fel a te dicsőszóged' zsoltosmája. Vidám csicsörgéssel kerülgeti az idegenből hazatért vándor madár régi fészket, gondos körültekintéssel nézegeti, nem esett e kár rajta, míg a dermedtő hideg évad alatt üdvét más tájakon kellett keresni, s a hol tatarozni, javítani, hiányokat pótolni, hézagokat tölni talál, serényen lát hozzá, hogy a maga s fiai otthona lakályossá váljék. Urunk, Istenünk! Nemzetünk élete is ismer ilyen hosszú téli évszakokat, a magyar soká nem lelő honját e hazában, fagyos lehelet csapta meg lépten nyomon fiatal hévvel lüktető erőt, az önkény jégkérge megfeküdte, hatni, alkotni, gyarapítani vágyó terem-tői képességeit, daróc szemfödél borította a nép génius pilláira, miként a téli hólepel elborítja a letarolt avart. De a természet, a te kezűd műve jogait csak érvényesíti, a te újaid érintésére ébred a mindenség, cszik a nyirkos köd, recseg a jégtorlasz, sugárzik a napfény, virít az ibolya, rügyezik a faág, s a hova szem néz, a láb lép, mindenütt új élet fakad a beállott tavasz nyomán, valamint a történelem is jogait hatalmas hangon követeli, s a szellemek dermedtő telé-nek helyébe a szabadság virágfakasztó tavasza lép. Nemzetünk eme új életre ébredését, történelmünk újabbkori tavaszát ünneplendünk, jelentünk mi meg a te színed előtt Urunk, Istenünk! Legyen a te áldásod tanításunkon, elmékedésün-kön s a haza üdvét szemmel tartó szándékainkon. Amen!

Ájtatos halgatóim. Vallásosság és hazafias-ság versenyre kelnek e mai, illetve a holnapi világra szóló eseményt jelző nap megünneplésére. A pozitív vallásfelekezettek mindegyike a megváltás a főlzabadulás ünnepét üli, istenes hangulat szállotta meg a kedélyeket, akár a kovász-talan lepény, akár pedig más alakban és értel-mezésben mutassa be az Urnak áldozatát. Da mintha a vallástól megirigyelte volna a hazafias érzet, lelket megkapó és szívet megható szerepét, a nemzet színeivel ékeskedő koszorukkal díszíti fel Isten oltárát a maga részéről is. S a vallásnak nincs oka ezt másként mint jó szemmel és helyeslőleg nézni. Mert nem nyilatkozik e meg az 1848 i. évi április 11 én királyi szentesítéssel ellátott törvényekben is Isten akarata, nem képezik e ezek a nemzet állami és társadalmi hitvallását, s nem járunk e el Isten parancsa szerint, ha ama szentesítés ötvenedik évfordulóját a nemzet multjához méltó módon megünnepljük. Számálj magadnak — így szól Isten nevében a szentírás — hét évhetet, hét évet hétézer, ugy hogy lesznek neked a hét évhetetnek napjai negyvenkilenc év. Akkor szólaltasd meg a harsona riadását (a hetedik hónap) a hónap tizedikén az engesztelődés napján szólaltassatok meg a harsonát szerte egész országokban és szenteljétek meg az ötvenedik esztendő, s hirdessetek szabadságot az országban mind a lakóinak; jubileum az, a mely legyen számotokra, hogy visszatérjétek kiki birtokához, és kiki családjához térjétek vissza. Ama nemzet is ötven évvel ennekelőtte megszólatta a szabadság, egyenlőség és testvériség harsonájának riadását, vissza latt adva önmagának, visszatért ősi jogai birtokához, és egy erős tiszteletet parancsoló népcsaláddá olvadt egybe. Ama harsona riadására összeomlottak az előjogok mohlepte mentavárai, porba dőltek a kiváltságok kínai falai, megfakultak a nemes levelek cifraságokban ékeskedő góthikus betűi, felszabadult a korlátozott jobbágyi érz, fel a céh rendszerhez kötött munkás kéz, a szárnyazeggett gondolat égnek vev röptét, s a férfias szó előzetes tűzpróba megkeresülésével is megtalálhatta az igaz ságotját. Isten cs. daja, hogy az 1848-iki törvények, Magyarország állami és társadalmi ujjalkotásának eme talpköve, hasonló sorban részesültek, mint Mózes törvénytáblái, tévhit és félreértés következtében az első sinai törvénytáblák összo-törték, darabokra zuztak, de a regező azt állítja róluk, hogy a törvények betűi égbe szálltak, az örök igazságnál menedékre találtak, míg meg-jött az ideje, hogy a sinai törvénytáblák tartalmuk egész terjedelmével újra fanagattak, mert hogy megmaradjanak időtlen időig. Mi

A hivatalos melléklet 78. számával.

pedig áldjuk a perct, a melyben a királyok királya a fejedelm szívét a nemzet iránt atyai indulattal eltölté, hogy a megbízhatatlan tanácsosok feje felett oda nyújtotta királyi jobbát a hagyományos királyhűségben kipróbált nemzetnek, mely az alkotmányos kormányrendszer jubileumának e mai napján az istenes dalokkal oda szólhat V. Ferdinánd rajongó szeretettel környezett utódjának: „Jer fejedelmi jóakaróm! menjünk ki együtt a mezőre, nézzünk körül a helységeken, győződjünk meg, ha vajjon, kihajt-e a szőlő, rügyezik-e a granatalfafa — ott mutatom én be az én szeretetem bizonyítékait“. Király és nemzet ötven év múlva — hála az örök igazságnak — együtt gyönyörködik az 1848 ik év tavaszában plántált hajtásokban. Gyümölcseiről ismerünk rá az akkoriban ültetett fára, melynek lombkoronája alatt a nemzet minden fia oltalmat, menedéket talál, melyhez az ut mindenkinél nyitva áll, a kiből él a hit, hogy a magyar haza. Eden kertje, paradicsom, melynek bejáratánál a törvényes rend, az alkotmányos szabadság, az egyenlőség és testvériség Cherubjai őrt állanak, s a melyből csak azok lesznek számúzva, a kik a visszaesés és faji gyűlölet kigyójának sziszegésére hallgatva, tagadásba vonják, hogy: e nagy világon, e kívül nincsen számunkra hely a hogy ha az 1848/49 iki hősök erre a 48-iki vívmányokért halni tudak, mi nekünk, boldog utódaiknak érték és királyunkért élnünk kell. Hadrian római császárról azt beszéli a regész, hogy valamely föllázadt tartomány a meghódítása céljából hatalmas legiói élén háboruba indult, u közben egy galamb — az földműves emberrel találkozott, ki egy fügefát ültetésével munkálkodott: „Minek fáradsz te öregem, szól a császár, másokért, hiszen ugy sem eszel te annak a fának gyümölcséből.“ „Ha ugy is volna, uram, császárom,“ felel az öreg munkás, fáradságom nem vesz kárba, mert ha én nem érem el a gyümölcs érlelését, majd élvezik azt unokáim. A három évig tartó hadjárat befejezte után az öreg munkás egy füfeggel telt kosárral Rómába indul, kihallgatásért eszékel a császárhoz, a mi neki megadtván; így szól Hadrianushoz: Fogadd uram császárom kegyesen hű alattvaló fáradságának gyümölcsét, a véres verejtékkel áztatott talajból kikelt a mag, s ime ez a gyümölcs! „Vegyétek“ szól Róma hatalmas ura környezetéhez e kosarat az öreg kezéből s töltsetek ezt tele aranyokkal. Megérdemelte azt e tiszteletre méltó ősz. — Hazánk Istenáldotta, habár véráztatta földjéből is kikelt az alkotmányos kormányrendszer magja, melyet a nemzet hű munkásai ötven évvel ezelőtt plántáltak, s habár csak kevesen vannak még, a kik a nemzet eme életfájának első zsenegit szakíthatták, de emlékeket híven őrzik hálás unokák, ki e mai napon az 1848-iki év tavaszának ültetett fa gyümölcseivel bódolattaljesen kedveskednek Uruk, királyuknak, a ki viszont atyai szeretetének és kegyének arányaival jutalmazza a magyar nép hagyományos királyhűségét. Mert így szól Salamon a bölcsök királya: „A ki a fügefát őrzi, élvezi gyümölcsét, ki Urához hű marad, tiszteletet érdemel.“ Amen!

A szép ünnepély végén Kölcsey Hymnus-át énekelte a kar, melyet a jelenvoltak állva hallgattak.

Április 11.

A r. k. templomban.

Az istenházának hatalmas hajója a barátságatlan idő dacára egészen megtelt ájtatos közönséggel, mely eljött, hogy az Egek Urához fohászokdjék: tartsa meg a mi jó királyunkat, óvja bajtól, veszélytől drága hazánkat. Az ünnepi nagymisést Szabó Ferenc esperes plébános celebrálta fényes segédlettel. Ott voltak az összes polgári és katonai hatóságok: Rónay Jenő főispán, dr. Dellimanics alispán, gróf Bethlen Miklós m. főjegyző, Zsiros Lajos kuriai bíró, trvszéki elnök, Steinbach Antal kir. tanácsos, tanfelügyelő, Ulrich cs. és kir. alezredes a közös és honvédtisztek élén, Poroszkay Béla m. főügyész, dr. Grandjean polgármester, Faur Kornél, az államépítészeti hivatal főnöke, Balászy József főgymn. igazgató, dr. Plechl Szilárd m. főorvos, Franz I. L., a r. k. hitközség elnöke, az israelita hitközség küldöttsége, Lauka Gusztáv kosorus irónk, dr. Vinczehidly Ernő, Filkovic Boldizsár, ifj. dr. Demkó Pál, Szilágyi Albert, Rigó István tb. főjegyzők s számos egyesület és testület képviselője.

Az isteni tisztelet fényét nagyban emelte Kókits Jánosné urnő és Nocker János nagy elragadó magánéneke. Az evangéliom után az énekkar a Hymnus énekelte, melyet az egész közönség állva hallgatott.

A törvényhatóság diszgyűlése.

A vármegyeház disztermében már 10 óra után óriási közönség gyűlt össze, ugy hogy azok, kik a nagymise után jöttek át, alig fértek a terembe. A karzatok az utolsó helyig megteltek előkelő, diszes hölgyközönséggel.

A törvényhatóság tagjai közül, kik nagyrészen diszmagyarban jelentek meg, a következők neveit sikerült feljegyeznünk:

Jelenvoltak: Dr. Dellimanics Lajos, gróf Bethlen Miklós, Poroszkay Béla, Filkovic Boldizsár, Rigó István, Szilágyi Albert, Szerémy Ödön, dr. Kis János, id. Steinbach Antal, Panics Lyubomir, Benkovic Mihály, dr. Holländer Mór, dr. Plechl Szilárd, Weisz Izidor, Franz J. L., Vécsy István, Killige Ferenc, Szalay József, Rác Jakab, Blazsovác József, Kovách Péter, Ország Péter, dr. Stassik Ferenc, dr. Grandjean József, Filkovic Pál, dr. Vinczehidly Ernő, dr. Kiss Sándor, Tullics György, Küba János, Billitz János, ifj. Steinbach Antal, dr. Brájer Lajos, Hegedüs János, Mencezer Lipót, ifj. dr. Demkó Pál, Szabó Ferenc, Kajtar Jenő, Lauka Gusztáv, dr. Pollák Viktor, Zsiros Lajos, Hegedüs Kálmán, dr. Riesz Jakab, Schindelmann Sándor, dr. Perisics Zoltán, dr. Balázi József, dr. Krsztosics Jenő, dr. Korsós Elemér, Loviseer Mihály, Lindhof János, Mencezer Árpád, dr. Sal Ferenc, Napholz Lajos, Orso Gáspár, Récezy Gyula, Reiner Dávid, Steinitzer Géza, Szófy Elemér, Winkler Ignác, Végh Károly, gróf Harnoncourt Félix, Faur Kornél, Kéler Akos, Daniel Ferenc, Zsiros Lajos id., Bogcha Márton, Virágh Vilmos, Keresztes Aladár.

Mikor pont fél 12 órakor Rónay Jenő főispán daliás, diszmagyarba öltözött alakja megjelent a teremben, a közönség lelkes éljenzésbe tört ki. Rónay főispán elfoglalván az elnöki széket, a következő folytonos éljenzésektől és helyeslésektől megszakított beszéddel nyitotta meg a közgyűlést:

T. tvhatósági bizottság!

Törvényhozásunk indokoltak találta, hogy az 1848 ik évi nagy alkotások 50 éves fordulóján, törvényileg nemzeti ünneppé dekretálja április 11-ét, mint azon napot, melyen 50 évvel ezelőtt, a szabadság szellemétől áthatott törvényeink alkotmányos uton, a legfelsőbb szentesítés után váltak általánosan kötelező erejűvé.

E napon vállott egy fél század előtt tetté az 1848 március 15 én kinyilvánított nemzeti érzület.

Nem elég tek. tvhatósági bizottság, e páratlanul kimagasló történeti tény értékének megbecsüléséhez az 1848-iki események ismerete. A királyi szentesítés nagy horderejét megítélni csak akkor vagyunk képesek, ha 1000 esztendő történetünk teremtette helyzetelt megismerkedve, nem a magyaroknál szokásos szalmatűz lángjánál, hanem beható tanulmány alapján bíráljuk ez események jelentőségét.

Egy ezredéven keresztül állott fönn nemzetünk a vérszerződés nyomán kifejlett alkotmányos élet mellett. Ezen idő alatt a rendi önkormányzat, a nádori intézmény, az állam életében kizárólagos szerepet játszó nemesség, annyira összeforrott a kormányzati formával, a koronás király trónjának oly kizárólagossággal képezte egyedüli támaszát, hogy a közszabadság és egyenlőségnek Franciaországból átrepült lehelete, nálunk a koronás fő megnyugvására, a népek boldogságára szolgáló, megcsontosodott állapotokat volt hivatva eltörölni.

A kor követelő szellemének engedve, nemes őseink önkényt valának hajlandók lemondani ősi jogaikról, hajlandók valának a tulajdon szentségét, a törvényhozás jogát megosztani addigi jobbágyaikkal.

De vajjon képzelhető-e, hogy a dynastia képviselője, az uralkodók erényét képező conservatív fölfogás, mellett, eldobja magát a tüzpróbát nem egyszer fényesen kiállott nemesi támaszát, és rábizza trónjának fennállását és azzal együtt népeinek boldogságát egy új, egy még ismeretlen tényezőre, ha csak nem él kebelében alattvalóinak jólétéért mindent áldozni kész atyai szeretet és az esküvel fogadott alkotmány szent tisztelete.

Ezen uralkodói erények aratták 1848 április 11-én a legszebb győzelmet, népeinek akaratát követve, elhagyta a koronás király az ismert biztos utat és hagyta

magát hű alattvalói által, egy ismeretlen járattal ösvényre vezetni.

A természetben ugrás nincsen, az eseményeknek simán kell az előzőkből kigördülni és ha feltartozhatlan haladásunk közben a természet ezen örök törvényétől eltérően cselekszünk, bátorságunkat nyomom követi a bünhődés. — Ha az 1848-ki nagy alkotásokat e szempontból vesszük bírálat alá, ha végigtekintünk az 50 év történetén és ha bünhődésünk fölött elmélkedünk, bőven nyílik alkalom a fölött gondolkoznunk, hogy vajjon nem-e lett volna jobb másként?

De félre komor képek, ti sötétség fajtati, félre. Egy jobb kor virradt reánk, — a király és nemzete egygyé leve ismét, az 1848 évi alkotások letévők tüzpróbájukat. Dicsőségesen uralkodó urunk és királyunk, a népképviselői önkormányzat tényezőire megnyugvással támaszkodhatik csak ugy, mint támaszkodhatának dicső elei vészterhes időkben a rendi képviselőre.

A magyarok Istene megsegítette kiválasztott népét és az 1848-as dicső gyásznapok után, félszázados tapasztalat segített megrakni biztos alapját azon épületnek, melynek homlokzatáról az Istenfélelem és alattvalói hűség hirdetik világszerte nemzeti nagyságunkat és melynek az idők viszontagságai ellen erős védelmet nyújtó fedele alatt a legalkotmányosabb király, népeinek igazi atya, hódoló alattvalóival együtt üli meg az 1848 évi alkotások szentesítésének 50 esztendő évfordulóját.

E nap, melyen Iső Ferencz József Magyarország apostoli királya szentesítéssel látja el az 1848. évi április 11-ének emlékére nemzeti ünneppé történt avatásról szóló törvényünket, jelentőségét tek. tvhatósági bizottság nem a multban, hanem a jelenben bírja. A mai szentesítés nem jelent, nem jelenthet egyebet, mint hogy a nemzet óhajának teljesítése által 1848-ban létesített új, szabad intézményeket, melyek pedig eleintén idegenkedéssel fogadtattak, maga Szent István koronájának legméltóbb viselője 50 éves személyes tapasztalat alapján, jóknak, ünneplésre méltóknak tartja. Lehet-e ennél szebb emléket ülni az 1848 ki eseményeknek, kell-e ezek mellett a multban keresni nemzeti ünnepünk alapját? Hiszen ha nem volna, a mai napért kellene ápril 11-ét nemzeti ünneppé avatni.

Legyen érette áldva az Isteni gondviselés, és repüljön miatta a csillagok milliárdján álló égi trónus elé őszinte igaz fokáskodásunk „áld meg uram a magyarok királyát“.

Miután a felzúgó taps és éljenzés elmúlt, gróf Bethlen Miklós, m. főjegyző, a nap ünnepi szónoka mondta el a következő szép beszédet:

Méltóságos Főispán Ur!

Tekintetes törvényhatósági Bizottság!

Az 1848. év tavasza eseménydus nagy napjainak mindegyikét a történetirő jegyezte fel; azok közül társadalmunk egy része a nagy napok egyikét március hó 15 ét ünnepelte évek óta, mint azon napot, melyen a szabadság eszméiért hevülő ifjúság és annak lelkes vezetői megnyilatkoztatták az előzmények alapján az ország közérzését, a nemzet óhaját és széltében hangoztatták a szabadság eszméinek, a társadalom és ennek kapcsán az ország boldogulásának virradtát.

Lázás tevékenység fogta el a haza minden egyes, a közérdek előmozdítására hivatott tagját és így első sorban a tekintetes Karok és Rendeket, kik az éjjel nappallá téve, rövid idő alatt — hetek munkája volt — megalkottak közel 30 törvényt, melyek java része új korszakot alkotni hivatottak, Magyarország megifjult alkotmányának mintegy alapköveit tekinthetők voltak.

Rendi alkotmányunk, bár annak idején

üdvös, de magát túlélt és nehézkes szervezete helyébe, — a szabadelvűség zászlajának kitűzése mellett — a szabadság egyenlőség és testvériség, tehát a kölcsönös megbecsülés és szeretet jelszavaival a polgárosodás és szabadfejlődés lépett és megnyitott ezeknek tág mezeje mindenki előtt. Ekkor alkottattak, hogy csak egynehányát említsék: „a független magyar felelős ministerium, az országgyűlés évenkénti ülési tartása, az országgyűlési követeknek népképviselői alapján való választása, az Erdéllyel való unió, a közös teherviselés, az ősiség eltörlése, a szabadsajtó, a vallás egyenlőségéről szóló törvények.

Egymást követték gyors egymásutánban az eseménydus napok és szabadságok lettünk.

E rövid idő eltelte után 1848. évi április 11-én nagy ünnepélyességgel, mintegy méltatva az új alkotásokat, szentesítették a nemzet új életének fejlődését irányító törvények; — a háromszázéves gravaminális idők keserűségei, mintegy varázsütésre elenyésztek; imádásig rajongott a nemzet nádoráért, ki nemes szíve és fenkölt lelke sugallatának engedve, jogos óhaja elérésében őt egész hatalmával támogatta és összeforrt e pillanatban a nemzet, az őt „hüségesebb nemzetnek“ szólító, Szent-István koronája alatt álló királyával.

Ez volt a rendi országgyűlések utolsója.

A szabadság napjának fényt és melegét árasztó sugarai alatt új életre, friss munkára, de csak bölcshiggadsággal kivivható célok elérésére ébredt a nemzet. De az őt meg nem értő, irányában bizalmatlan, minden ténykedésében ármányt sejtő, de talán a téves alapon nyugvó tradíciók végrehajtására érkezett időnek beköszöntését látó párt és irányadó egyének is nem jó szemmel nézték az összeforradást, miért is a szabadság érzetétől feszült kebel minden megnyilatkozását félrevezető bemondásra használták fel és a haza minden polgárával egyetértő békében élő nemzetet oda vitték, hogy bekövetkezett az, a minnek az előzmények után be kellett következnie, mert az alkotmányhoz hű, — hiszen esküjével és hitlevelével az ország koronás királya az, ki ehhez a példát nyújtja és nyújtja mindig, mondom, mert az alkotmányhoz hű nemzet törvényes jogait fel nem adhatta.

1849. év április 14-ét a nemzet nem akarta, nem akarhatta, mert ellenkezett az jellemével, ellenkezett az történelmi múltjával.

De hallga; hiszen husvétet, a béke és kiengesztelődés ünnepét is üljük ma, tehát szemünk előtt az olajág lebegjen.

A magyarok Istene nemzetét nem hagyta el, mert az 1867. év óta, törvénybiztosította és királyi esküvel szentesítette jogainkat szabadon élvezzük, azokat a haza boldogulására szabadon gyakoroljuk és hogy nem méltatlanul, annak legjobb bizonyítéka az, hogy az ezer éves Magyarországnak fennállásának megünneplése után, e napon a nemzet királyával újból együtt ünnepel, és ünnepli 1848. április 11-ének félszázados évfordulóját a második ezredév hajnalhasadtán.

Legyen e nap egyaránt üdvöt hozó, e nap emlékére szünjön meg a jövőben minden félreértés, legyen e nap a hála és béke napja; legyen e nap minden honfi szívébe mélyen bevésve, és legyen ez az a nap, mely az ország minden fiát — vallás és nemzetiségi különbség nélkül — egyesíti az alkotmány és király-hűségben.

Az egek ura legyen velünk és árássa reánk áldását.

Az új főjegyzőnek ez volt első nagyobb szereplése a vármegyeház dísztermében, s a közönség megragadta az al-

kalmat, hogy hosszasan tüntessen a kifogástalanul megkoncipiált és lelkesen előadott beszéd után gróf Bethlen mellett.

Ezután felemelkedett Szabó Ferenc esperes plébános tiszteletparancsoló, rokonszenves alakja. A jeles történész, kinek nevét széles ez országban a legelőnyösebben ismerik, a következőkben terjesztette elő indítványát:

Méltóságos főispán ur!

Tek. törvényhatósági bizottság!

Ha e mai napon és ezen órában, hazánk fővárosában lehetnénk, egy magasztos, minden hazafi köbölt mélyen megindító jelenetnek lehetnénk tanúi: Magyarország agg, apostoli királya fogadja e mai napon, ezen órában magyar tanácsosaitól környezve, a magyar törvényhozó testület mindkét házának hódolatát az 1848. évi törvények szentesítésének 50. évi évfordulója alkalmából!

Vajjon miféle törvények ezek, hogy szentesítésüknek évfordulóját így szokatlan fényvel megünnepljük? Miféle törvények lehetnek ezek, hogy király és nemzet még 50 év után is összegyűlnek, hogy ezen törvényeket mintegy újra szentesítsék, mintegy újra és maradaudóan a nemzet emlékébe, a nemzet szívébe véssék?

Tekintsünk vissza hazánk történetének utolsó három századára, és ha azt látjuk, hogy 1848 előtt egy maréknyi nemesség birt az összes kiváltságokkal, birt az összes politikai és polgári jogokkal minden visentszolgálati kötelezettség nélkül; ha látjuk, hogy egy maréknyi nemesség tartotta kezében majdnem az összes földbirtokot, de ment volt minden adózástól; ha látjuk, hogy ezen maréknyi nemesség birt majdnem kizárólagos joggal a hivatalviseléshez, de ment volt a hadkötelezettségtől, és ha vele szemben látjuk a misera plebs contribuentst minden politikai, minden polgári, sőt majdnem minden emberi jogtól is megfosztva; ha látjuk, hogy ezen minden földbirtok nélküli misera plebs fizette az összes állami, megyei és községi adókat, de azért ki volt zárva majdnem minden állami, minden megyei hivatalból; ha látjuk, hogy ő fizette a hadiadót, de azért mégis az ő fiait fogdoszták össze 20-30 évig tartó kegyetlen hadiszolgálatra; ha mindezt mefontoljuk, akkor látjuk, hogy mit hoztak a nép millióinak az 1848. évi törvények, melyek eltörlték a nemességet, megszüntették a kiváltságokat, kimondták a közös teherviselést, a törvény előtti egyenlőséget, eltörlték a robotot, dézsmát és a többi uralmi tartozásokat, és kimondták a teljes jogegyenlőséget e haza minden népére és minden vallásfelekezetre, egy szóval földet, jogot és hazát adott a föld nélküli, az eddig jog nélküli népeknek. — De siessünk itt azonnal a magyar nemesség örök dicsőségére megjegyezni, hogy a magyar nemesség nem kényszerítésből, hanem önként, szabad akaratból mondott le kiváltságairól és ruházta fel a nép millióit birtokkal és jogokkal; siessünk itt azonnal és a magyar nemesség örök dicsőségére megjegyezni, hogy a magyar nemesség volt az, mely a legmakacsabb kitartással, a legnemesebb hűvel évtizedeken át küzdött a bécsi kormány ellen, hogy a népet ezen jogokban részesíthesse.

De nem csak a nemesség nép millióira volt az 1848. évi év feltámadás éve; ezen évben kelt ki háromszázados új életre a magyar állam is!

Mohács óta 1848-ig hol találunk magyar államot? Hallunk ugyan egy, a törvényekben függetlennek, szabadnak, önállóknak, alkotmányosnak nevezett országról beszélni, de ezen független, szabad, önálló és alkotmányos Magyarország a valóságban gyarmata volt az osztrák tartományoknak, úgy berendezve, hogy az azon tartományok javára kiszivattyuztassék; látunk egy országgyűlést, mely évtizedeken át kimerül azon hálálatlan munkában, hogy néhány, állami függetlenségét és nemzetiségét biztosító törvényt kicsonkíjon és már századszor törvénybe iktasson, de csak azért, hogy azok századszor is papíron maradjanak; látunk nádorokat, országbirákat, főhatóságokat, kiknek függetleneknek kellene lenni Bécestől, de azért mégis bécsi intérsre cselekednek.

Az 1848. évi törvények véget vettek ezen nyomoruságos, koldusos állapotnak: végre valóság lett a nagy törvény: „Magyarország szabad és egész kormányformájára nézve független ország, mely semmi más néptől vagy országtól nem függ, hanem tulajdon önállóságával és alkotmányával bíró ország!“. — Az 1848. évi törvények visszaadták Magyarországot a magyar nemzetnek: a magyar apostoli királyt magyar tanácsosok környezik, magyarok intézik hazánk sorsát; a magyar címer, a magyar lobogó és a magyar nyelv vissza van helyezve ősi jogaiba és amit három század létrehozni képes nem volt, a válaszfal király és nemzet között leomlott, a koronás király vissza van adva a magyar nem-

zetnek, a magyar nemzet vissza van adva koronás királyának!

Ma van ötven éve, hogy ezen nagy esemény történt, hogy a magyar állam új alapokra helyeztetett és hogy az alap szilárd, hogy a nemzet fejlődése, megerősödése és felviráztatása ez alapon biztosítva van, azt 30 évi tapasztalat bizonyítja; de ha még van óhaj, mely nem teljesült, azt tulajdonítsuk a viszonyoknak, azt tulajdonítsuk önmagunknak.

Annak manifestálásul, hogy az ország szilárd alapokra van helyezve, tekinthetjük azt, hogy ő Felsője apostoli királyunk ma megjelent hű magyarjai között s hogy a törvényhozó testület megjelenik előtte a magyar nemzet hódolatának kifejezésére.

Méltóságos főispán ur!

Tek. törvényhatósági bizottság!

Mi is összejöttünk, hogy az 1848. évi törvények szentesítésének 50. évi évfordulóját megünnepljük; de midőn ezt tesszük, kell, hogy szemünk legelső sorban is a legelső magyar ember, apostoli királyunk szent személye felé forduljon, ki 50 év előtt, midőn ezen törvények megszülettek, még mint ifjú tanúja volt a szentesítés nagy aktusának; kell, hogy tekintetünk e mai napon legelső sorban ő felé irányuljon, ki ezen törvényeket ismét életbe léptette, ki, mint ezen törvényeknek 30 év óta leghívebb őre, ma mint aggastyán, az egész nemzetnek hódoló szeretetét és tiszteletét magának kiérdemelte; kell, hogy mi is e mai ünnepélyes összejövetelünk alkalmából ragaszkodásunkat és hódolatunkat a legünnepelesebb alakban juttassuk a trón szalmolyához. És azért bátor vagyok indítványozni, kéressék fel e gyűlés által főispán ur méltósága, hogy terjesszen e megye közönsége részéről egy hódoló feliratot a miniszterelnök ur ő nagyméltóságához, hogy azt apostoli királyunkhoz felterjesztani kezgyeskedjék.

Kérem a tek. törv. bizottságot, méltóztassék ezen indítványomat elfogadni.

Az indítványt lelkes éljenzés és helyeslés között elfogadták.

A közgyűlés azután elhatározta, hogy a rendes tavaszi közgyűlést május hó 16-án tartják meg. Más tárgya nem lévén a közgyűlésnek, elnöklő főispán 1/1 órakor lelkes éljenzés mellett bezárja a közgyűlést.

*

A vidékről érkező tudósítások közlését térszűke miatt csak lapunk holt napi számában kezdjük meg.

HIREK.

Tájékoztató.

Április 15. Közigazgatási bizottság ülése.
Április 24. A jót. négyzet évzáró ülése.
Április 27. Városi közgyűlés.
Május 16. Tavaszi közgyűlés.

A villamos világítással ellátott gőzfürdő reggeli 6 óráig nyitva van: nők részére kedden és pénteken délután 5 óráig; ugyanezen napokon urak részére este 6-8 óráig.

— **Feltámadás.** A feltámadás ünnepélye a szokásos fényvel folyt le szombaton este. A délután folyamán, épp úgy mint delelőtt az ajtatos hívők serege egészen megtöltötte a templomot, este pedig remek időben, gyönyörű kivilágítás mellett folyt le a feltámadási ceremónia, a melyen résztvettek az összes polgári és katonai hatóságok. A templom előtti díszszázadot Nemezz kapitány vezette.

— **Kinevezések.** Am. kir. pénzügyminiszter Sántha Ernő pénzügyi fogalmazó-gyakornokot a nagybecskereki igazgatóságához fogalmazóvá nevezte ki. Ugyancsak kinevezte Hoffmann József díjazott állami végrehajtóvá.

— **Az ügyvédi kamarából.** A szegedi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Szilágyi Ferenc Törökbecse székhelyiül a kamara lajstromába felvétetett. — Dr. Klein Samu zombolyai ügyvéd nevével belügyminiszteri engedéllyel Kallósra változtatta. — Hlavács Adolf nagyikindai ügyvéd a curia által helyben hagyott ítélettel január 1-jétől kezdődőleg 6 hónapi időtartamra az ügyvédség gyakorlatától felfüggesztetett. — Szávits Demeter törökkanizsai ügyvéd egy évi felfüggesztési ideje f. évi márciusi havában lejárt.

— **Közfogló Szőlőssy Gyula,** antalfalvai járásbírói aljegyző eljegyezte Ujvári Sándor pénzügyi titkár leányát, Jolán kisasszonyt. — Tóth Béla székesfehérvári honvédfőhadnagy jegyet váltott Nagyikindán öv. Gartlgruber Ferencné leányával, Augusztával. — Manóljovics György dolovai segédjegyző eljegyezte Dogo szavlyevics Daszanka kisasszonyt Bavanistén.

— **Jég.** Ma hajnali három óra felé megeredtek az égi csatornák és „borzasztóan szép“ égi-háboru keletkezett. Dörgött az ég rémes módon, akárcsak a spanyolok kezdtek volna meg az amerikaiakkal a flotta-harcot, közben pedig sürien csapkodott le a villám. Azután az esőt felváltotta a jég, a mely magyarány nagyságban hullott alá akkora mennyiségben, hogy még reggel 8 órákor is lapátzárra lehetett összeszedni. A jég jelentékeny kárt okozott a gyümölcsnek, a menyiben sok rügyet vert le. A buza, a mely nagyobb már egy arasztál, nem szenvedett kárt, minthogy áprilisban nincs még kalásza, a kukorica pedig el sincs vetve.

— **Kivándorlások Torontából.** Alig mulik el hét, hogy újabb kivándorlás híre ne érkeznék hozzánk. Mint nekünk írják, a napokban Réva Ujfaluból mintegy 12 román család vándorolt hűbb hazát keresni, nem ugyan Amerikába, vagy Bulgáriába, hanem Dobrudzsába, a honnan keserves tapasztalatokkal fognak majd hazatérni, ha a „testvérek“ kiszípolyozták az utolsó garasukat is.

— **Városok pótdója.** Paulovic Márton szegedi városi számliszt egy vaskos kötetet írt arról, hogy Magyarország városainak mennyi vagyona és mennyi adóssága van. Ebből azt olvassuk, hogy városaink között Pancsova is, vigan csinálják az adósságot. A kimutatás szerint Pancsovának van 3 1/2 millió forint vagyona, az adóssága 1 millió forint. A könyv aztán felsorolja, mely városok fizetik hazánkban a legtöbb pótdójt. És első helyen Pancsova áll a maga 83%-os közösi pótdójjával, utána mindjárt Hódmezővásárhely következik 82%-kal. A rendezett tanács városok között a második helyen Nagy-Becskerek áll, ahol a polgárság szintén 82%-os pótdójt fizet.

— **Öngyilkos földműves.** Csösztelekről jelentik, hogy Paul Pál 49 éves földműves elunta magát. Más ember ilyenkor szótakozást keres, minthogy azonban Paul utamnak szűk volt Csösztelek, a már nem szokatlan módon fölment a padlásra és felakasztotta magát.

— **Sertésvész.** Pergány községben megszűnt a sertésvész s így a községet feloldották a zár alól.

Szinészet.

Bemutató előadás.

Halmay Imre husvét vasárnapján kezdte meg társulatával a tavaszi szezon. A színház csak félig telt meg, amit egyrészt a város ünnepe ki-vilgításának tulajdonítunk, mely olcsóbb voltánál fogva mindig nagyobb közönséget vonz, másrészt pedig annak a körülménynek, hogy a „Kornevilli harangok“-at immár minden 14 évet betöltött férfi vagy női tagja a társadalomnak ismeri. A zenekar vastag tévedéseitől eltekintve, melyeket a karmester betegsége ment ki, csak jót mondhatunk az előadásról. Léva y Sárka (Serpelette) temperamentumos soubrette, kinek csinos megjelenéséért és sikkes játékért bizonyára szívesen megbocsátják kevésbé magas nívón álló énekét, melyet talán az utazás fáradalmi is befolyásoltak. Germaine Torday né énekelte kiesiny, de elég kellemes hangjával. Az erős nemet esuttal a férfiak képv. elik. Juhász Sándornak őszinte nagy sikere volt. Rendkívül nagy terjedelmű, férfias színezetű baritonja pompásan érvényre jutott Henry hálás szerepében s a közönség minden egyes ariáját zajosan megtapsolta. Torday Béla kellemes tenorhanggal rendelkezik, melylyel igen jól tud bánni. Nagy Gyula Gáspár apója egyike a legjobb alakításokak, miket színpadunkon láttunk. A kisebb szerepek is jó kezében voltak.

A díszelőadás.

A tegnapi est a nagy nemzeti ünnepnek volt szentelve. S amint a nagybecskereki közönség a délutáni folyamán a templomban és megyebázán lelkesen ünnepelte a nagy napot, tömegesen eljött a Muzsák templomába is, hogy méltóan befejezze a nagy napot.

Az előadást Fodor Gyulának egy drámai allegoriájával kezdték, mely szép nyelven dicsőíti három nagy korszakunkat: 1848-at, 1867-et és a jelen kort, a munka korszakát. A nemzeti szellemet Tuboly Klementin személyesítette, a rossz szellemet Déri Béla, s szép szavallatukkal mindketten derekasan rászolgáltak a

sűrűn felhangzó tapsokra. Végül Halmay Imre (a sugó erős assistenciája mellett) elszavallta E. Kovács Gyula hatóságos költeményét, „Éljen a király“, melynek végén a tiz nemzeti hős arcképcsoportozatja ő Felsége arcképével tünt fel a háttérben sikerült transparensben. A közönség lelkesen megélenezte és megtapsolta a tableaut.

Ezután előadták a magyar népszínművek egyik gyöngyét, „Tündérlak Magyarhonban.“ Az egyes szereplőkre kitűnő hatással volt az emelkedett ünnepi hangulat s egymással verse nyestek szerepeik érvényre emelésében. A legnagyobb elismeréssel kell megemlékeznünk Léva y Sárkáról és Juhász Sándorról, kik énekekben és játékokban egyaránt pompásan adták a szerelmes párt. Igen jók voltak még Nagy Gyula, Déri Béla, Nagy Kálmán, Tuboly Klementin, Götz Aranka, Torday, Tiszta y és Baranyay. A közönség igen jól mulatott és hálásan tapsolt nyílt színen és a felvonások végén.

— **A heti műsor.** Minthogy megérkezett Vaszdy Aladár, a Halmay-féle színtársulat karnagya, egészen másként alakult meg a heti műsor is. Szerdán: Bányamester; Csütörtökön: Folt, mely tisztit; Pénteken: Madarász (zóna); Szombaton: Kék asszony, Varney operetteje; Vasárnap: Az ördög mátkája, Gécy István népszínműve.

Táviratok.

A főváros a király előtt.

Budapest, április 12. (A „Torontái“ eredeti távirata.) Ő felsége ma délelőtt fogadta a főváros küldöttségét, mely Márkus főpolgármester vezetése mellett tisztelgett a királynál. A főpolgármester lendületes beszédet intézett ő felségéhez, ki a következőket válaszolta:

Magyar székes fővárosom loyális érzelmének és hű ragaszkodásának nyilvánítását már a tegnapi fényes fáklýásmenet alkalmával, melylyel engem a székes főváros polgársága megörvendeztetett, meghatva szemlélttem. E véros lakossága méltán fokozott háláérzettel ünnepelhette meg az 1848-iki törvények alkotásának félszázados évfordulóját, mert ezen törvények emelték Budapestet az ország tényleges fővárosává, megvetvén ez által egyszersmind alapját azon nagymérvű fejlődésének, melyet azóta örömmel észlelünk. Biztosítván önöket, hogy magyar székes fővárosom jóléte és fölvirágzása iránt legélelkebben érdeklődöm, vigyék meg kérem polgártársaiknak szívélyes üdvözlömetet és őszinte köszönetemet.

Fáklýásmenet.

Budapest, április 12. (A „Torontái“ eredeti távirata.) A tegnap esti fáklýásmenet impozáns volt. A fáklýavivők száma meghaladta a három ezret. A mint a király megjelent az erkélyen, a zászlókat háromszor meghajtották s az összes jelenlevők háromszoros „Éljen a király“ kiáltással üdvözölték az uralkodót. A szerenád végeztével kürtjelre a résztvevők elvonultak a palota udvaráról.

Zola pöre.

Budapest, április 12. (A „Torontái“ eredeti távirata.) A haditörvényszék által megindított becületsértési pört május 23 án fogják Versaillesban tárgyalni.

A tőzsdéről.

Budapest, április 12. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Buzában a kínálat mérsékelte, forgalom 20 000 mm., az árak változatlanok. Kötetett:

Rozs tavaszra	9 31— 9 32
Buza márcz. április	12 65—12 66
Tengeri május-junius	5 29— 5 31
Zab	7 10— 7 15

Városi színház.

Nagy-Becskerek, kedden 1898 április hó 12-én:
itt először:

KIS LORD.

Angol vig színmű 3 felv. dalokkal és táncal. Burnet Hudson után magyar színrre alkalmazta Komor Gyula. Zenéjét összeállította: Orbán Árpád.

Személyek:

Lord Dorincourt	— — —	Halmay Imre
Errolné asszony	— — —	Szépesi Paula
Cedric fia (a kis lord)	— — —	Gööz Aranka
Havisham, ügyvéd	— — —	Déri Béla
Hobbs, fűszeres	— — —	Nagy Gyula
Dick, csizmatisztító	— — —	Tiszta y Miksa

A 2-ik felvonásban: „Evező tánc“, lejűk: Ujvári Rózi és Tóth Erzsi.

Kezdete 7 és fél órákor.

Hirdetések.

323. hv. szám 1898.

342--1.1

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dárdai kir. járás bíróság 1897. évi 15102. számú végzése következtében Narancsik Károly dr. dárdai ügyvéd által képviselt Spitzer testvérek villányi cég javára Klee Száva nbecskereki lakos ellen 54 frt 31 kr. s jár. erejéig 1898. évi március hó 14 én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 321 frtra becsült butorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nbecskereki kir. jbiróság 5437/1898. sz. végzése folytán 54 frt 31 kr. tőkekövetelés, és eddig összesen 11 frt 55 krban bírólág már megállapított költségek erejéig Nagybecskereken végrehajtást szenvedőnél leendő eszközésére 1898. évi április hó 15. napjának d. u. 2 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt N.-Becskereken, 1898. évi ápril 1. napján.

Simonich Zsigmond,
kir. bírósági végrehajtó.

A nagybecskereki izraelita nőegylettől.

Közgyűlés.

Az izraelita nőegylet t. c. tagjai a folyó évi április hó 17-én délután 3 órákor az izrael. iskola helyiségében tartandó

rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívtnak.

Napirend:

1. Az 1897. évi zárszámadások és az egylet vezetőségének jelentése előterjesztése.
2. A számvizsgáló bizottság jelentésének olvasása és a felmentvény megadása.
3. A választmány és számvizsgáló bizottság választása.
4. Netáni indítványok tárgyalása.

Nagy Becskereken, az 1898. évi március hó 27 én tartott választmányi ülésből.

A nőegylet elnöksége:

Löffler Jónás, Eisenstädter Julia,
titkár. (345—2.1) elnöknő.

Egy csak kevésé használt

kerékpár

jutányos áron eladó. 341—1.1

Czim a kiadóhivatalban.

О Г Л А С

Којим задруга поседника Срп. Итебејског пашњака јавља, да ће дана 13. (25.) априла 1898. год. пре подне у 10 часова, у дворани старије мушке школе своју

IX. РЕД. ГЛАВНУ СКУПШТИНУ

одржати, на коју све своје чланове задругаре позива.

Р а с п о р е д :

- а) Расправа извештаја управног и надзорног одбора о резултату задружног рада од прошле године.
- б) Опредељење билансе суперревизија рачуна и давање опроснице управном одбору.
- в) Предлог управног одбора, да се државни и споредни порез пореже на поједине задругаре, и ако се лети у своји да се „Криваје“ уледине.
- г) Молба Тоше Раића, закупника „Дубоки слатина“, да му се полу годишна закупнина отпише, по разлога што је за ово време имао грдне штете од воде.
- д) Извештај о вашаришту, камену и Гринвалда.
- ж) Опредељење извесног дела пашњака за гуске.

Имање :

Имаовни исказ (биланса).

Терети :

На рачун преноса из 1896. год. у 1897.	ф.	15·70
„ „ закупнина задружни земаља	„	1709·12
„ „ закупнине од попаше оваца	„	1000—
„ „ продате трске	„	371·60
„ „ продате траве и детелине	„	281·90
„ „ продате марве	„	147·60
„ „ попаше од марве	„	123·42
„ „ попаше од свиња	„	32·75
„ „ зајма	„	300—
„ „ продате торине	„	18—
„ „ разни ресторанија	„	63·70
„ „ глобарине	„	6·80
„ „ потраживања	„	519·22
„ „ покретнина	„	650—
„ „ непокретнина	„	78650—

Свега : ф. 83889·81

На рачун државне порезе, регулације Тамиша и Бегеја и општ. трошка	ф.	1384·23
„ „ исплаћене попаше онима који марве нису имали	„	1386·54
„ „ купљене марве за приплод	„	310—
„ „ интереса и отплата капитала	„	71·54
„ „ поштарине	„	7·44
„ „ биљеговине	„	7·40
„ „ дневница и путна трошка	„	61·20
„ „ штампање билансе и опомена	„	67·05
„ „ плате званичника	„	410—
„ „ подвоза	„	43·20
„ „ купљене ране за нерасте и бикове	„	79·26
„ „ разни оправака	„	28·44
„ „ протоколирања чланова управног одбора	„	24—
„ „ премеривање излаза	„	76·45
„ „ плате послутеља	„	6—
„ „ потраживања	„	519·22
„ „ покретнина	„	650—
„ „ непокретнина	„	78650—
„ „ готовине	„	107·84

Свега : ф. 83889·81

340—11

У Срп. Итебеју, 26. марта (7. априла) 1898.

Ст. Мишковић с. р.,
тајник.

Игња Црњански с. р.,
управитељ.

Светозар Шајбер с. р.,
благајник.

Предстојећи „Имаовни исказ“ прегледан и одобрен је од стране надзорног одбора.

ЧЛАНОВИ НАДЗОРНОГ ОДБОРА :

Тоша Раић с. р.

Милош Пушкаш с. р.

Стеван Раић с. р.

tek
háb
aká
ame
rüer
vált
hull
gel
A j
a m
nag
kár
kuk

mu
ne
nap
caa
Ar
a l
haz
uto

sze
arr
vag
olv
vig
rin
az
sor
töt
ma
jár
rei
lye
tár

jel
m
m
te
pa

sz
a

n
e
v
n
n
h
i
r
j
(
e
r
r
é
J
l
t
s
t
l

Külvilágosság
poloakk, bolhák, konyhaférgek.

mely háziállatokon
levő élősk. stb. ellen.

Zacherlin

•• bámulatosan hat! Gyorsan és biztosan öl ••

mindennemű kártékony férget, úgy, hogy az életjelt nem ad és ezért millió ember dicséri és keresi. — Ismertető jelei: 1. a lepecsételt üveg, 2. a „Zacherl“ név.

Nagybecskereken: Amend Rezső,
Armbruster Józsi,
Csada Károly,
Deixner Lipót,
Eibenschütz Izso,
Haidegger Odön,
Ifj. Kohn Sándor,
Kohn Tóbiás,
Keppich A. Sándor,

Nagybecskereken: Nack Gyula,
Prandell Rezső,
Rosa Béla,
Rosa Ignác,
Schlesinger Gerz.,
Schlesinger S.,
Ifj. Kohn Sándor,
Schneller Jozefin,
Schneller Gyula,
Schnitzler Lipót,

Nagybecskereken: Strausz Pál,
Turinszky Tiv.,
Udiczky Dániel,
Weiterschan J.,
Zimmerer Antal,
B-Sz. Győrnyön: Straszer Gyula,
Meschini Imre,
Módoson: Deutsch testvérek,
Nagy Béla

Melenzén: Mijin W. gyógyszerész.
Perlaszon: Fischer Jakab és fia.
Tiselen: Jankovics M. Lázár,
Nonnenmacher Endre.
Török-Becsen: Brunner E.,
Milovanovics István,
Schlesinger Izso.
Zichyfalván: Klein Jakab,
Schler Sándor.

326-61

A központi szolgabírói hivataltól.

4894. szám. 1898.

184-21

Pályázati hirdetmény.

Torontá vármegye központi járásába kebeleztetett Sz. Aradac községben megüresedett körbába állásra pályázatot hirdetek.

A javadalmazás évi 100 frt, fizetés, látogatási díj: zselléréknél 1 frt, birtokosok fél telekig 2 frt, 1 tejekig 3 frt ezen felül 4 frt, egyéb látogatásért nappal 20 kr, éjjel 40 kr.

Felhivom a jelzett állásra pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket 1898. évi április hó 20-áig hivatalomhoz betérjesszék.

N. Becskereken, 1898. április 1-én.

Daniel,
főszolgabíró.

Ad. 5862 — ki. 1898.

Hirdetés.

Nagy-Becskerek rend. tan. város központi villamművének 1897. évi zárszámadása a mai naptól számított 15 napi közszemlére kitétetik s ezen idő alatt a vár. számvevőségél a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Nagy-Becskereken, 1898. évi április hó 6 án.

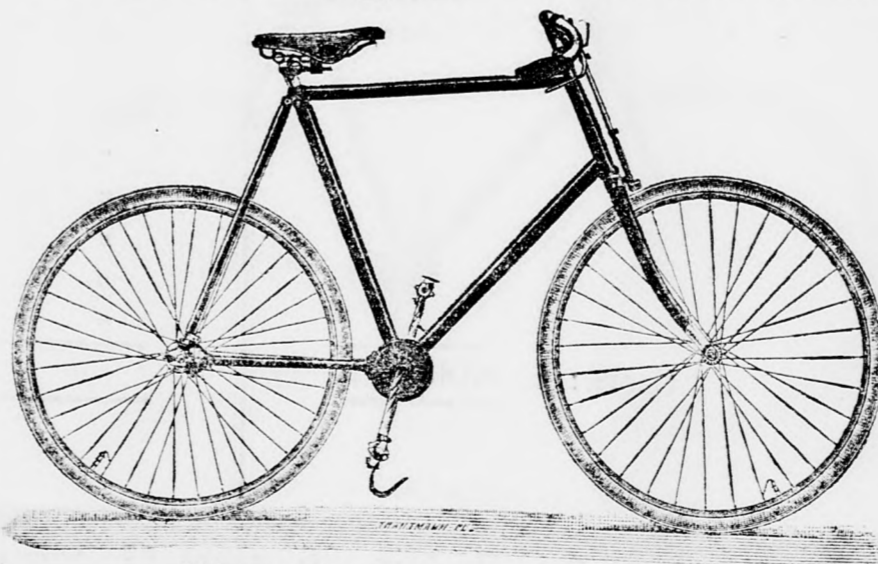
Dr. Grandjean József,
polgármester.
(339-1.1)

1898. Ujdonságok

raktáron

275-28.5

WAFFENRAD (SWIFT), STIRIA stbből
eredeti angol és amerikai gyártmányok.

Lánc nélküli
kerékpár!

„GAAOLIN“ nélkülözhetetlen minden kerékpárosnál, szeg stb. nem árthat többé a gumminak. Kizárólagos képviselő

Torontálmegye részére:

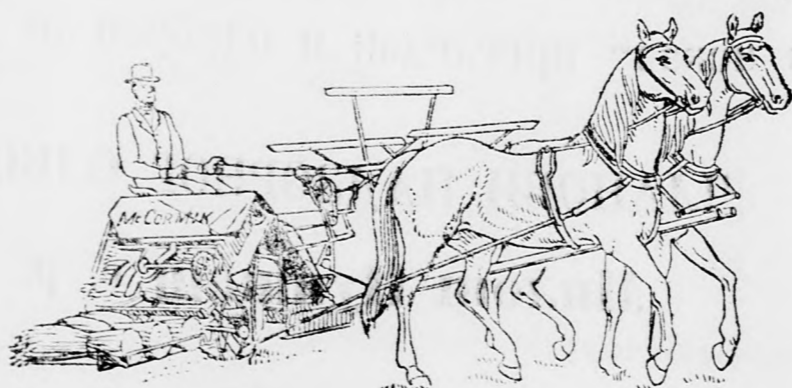
NOVÁK J. C.

NAGY-BECSKERÉKEN.

Naponta oktatás a pályán.

Mc Cormick 236-16.7

ARATÓ-GÉPEK,

a legjobbak a világon; kéveketők és marokrakók, Mc Cormick fűkaszalók, eredeti amerikai köszőrükészülékek, szénagerelyék és szénaforgatók legjutányosabban beszerezhetők

Müller és Weisz cégénél

Budapest,
V. váci-körut 76.